

Vážení čtenáři,

otevíráte devátý ročník časopisu *Musicalia* zaměřený na prameny k dějinám hudby. Již od roku 2009 publikujeme studie zabývající se výzkumem sbírek dochovaných především v Národním muzeu – Českém muzeu hudby, ale i v zahraničních institucích.

V tomto čísle si připomínáme 100. výročí úmrtí významného pražského varhaníka, pedagoga a neúnavného sběratele Ondřeje Horníka. Z jeho pozůstalosti čerpala námět pro svůj článek *Dílo Josepha a Michaela Haydna ve sbírce Ondřeje Horníka* Michaela Freemanová. Bohužel tato stať je jednou z jejích posledních prací a vychází jako dílo posmrtné. Příspěvek Viktora Velka, zabývající se hudebními památkami s husitskou a husovskou tematikou vzniklými kolem roku 1848, navazuje na autorův text publikovaný v *Musicaliích* v roce 2015.

Další dvě studie jsou věnovány prominentním osobnostem české hudby 19. století – Bedřichu Smetanovi a Antonínu Dvořákovi. Poté, co v loňském roce vyšel dlouho očekávaný první svazek korespondence Bedřicha Smetany z let 1840–1862, editorka svazku Olga Mojžíšová publikuje článek s názvem *Smetana a Shakespeare*, kde se zabývá shakespearovskými tématy v tvorbě Bedřicha Smetany. Nové výzkumy donedávna neznámé verze Dvořákovy *Mše D dur („Lužanské“)* pro varhany, violoncella a kontrabasy prezentuje Haig Utidjian. Opírá se o londýnské i pražské prameny, o své zkušenosti z přípravy novodobé premiéry díla a také o kritickou edici mše, kterou chystá a která dosud nebyla v této podobě publikována.

Ke skladatelům, jejichž fond je v Českém muzeu hudby nadále rozšiřován, patří Josef Suk. Moje stať *Pamětní album s korespondencí Josefa Suka* analyzuje jeden z nových přírůstků. Poslední studie tohoto čísla nás vrátí do hlubší historie. Dagmar Štefančová dlouhodobě spolupracuje na vědecké katalogizaci fragmentů z Knihovny Národního muzea, kde byla nově objevena část varhanní tabulatury ze začátku 17. století; po sestavení rukopisu se jí podařilo identifikovat i většinu skladeb. Na závěr čísla připojujeme informaci o výstavách konaných v monografických muzeích Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka v letech 2009–2017.

A ještě malé připomenutí. Časopis *Musicalia* můžete číst také online na webu Národního muzea <http://www.nm.cz/publikace/publikace-detail.php?id=16> a od loňského čísla také nově v anglické verzi na webu společnosti De Gruyter <https://www.degruyter.com/view/j/muscz>. Věříme ale, že i přesto zachováte přízeň tištěné verzi časopisu, kterou pro vás budeme nadále připravovat.

JANA VOJTĚŠKOVÁ,
vedoucí redaktorka

Dear readers,

Before you is the ninth annual issue of the journal *Musicalia*, focusing on music history sources. Since 2009, we have been publishing studies dealing with research on collections preserved mainly at the National Museum – Czech Museum of Music as well as at foreign institutions.

In this issue, we are commemorating the 100th anniversary of the death of the important Czech organist, teacher, and indefatigable collector Ondřej Horník. It is from his estate that Michaela Freemanová drew the subject matter of her article *The Works of Joseph and Michael Haydn in Ondřej Horník's Collection*. Unfortunately, this essay is one of her last studies, and it is being published posthumously. Viktor Velek's paper deals with music that dates from around the year 1848 with Hus- and Hussitism-related themes. The study is a continuation of the author's text published in *Musicalia* in 2015.

Another two studies are devoted to prominent figures of nineteenth-century Czech music – Bedřich Smetana and Antonín Dvořák. After last year's long-awaited appearance of the first volume of Bedřich Smetana's correspondence from the years 1840–1862, the editor of the volume Olga Mojžíšová is publishing an article titled *Smetana and Shakespeare*, dealing with Shakespearean themes in the works of Bedřich Smetana. Haig Utidjian is presenting new research on an only recently discovered version of Dvořák's *Mass in D Major* ("Lužany Mass") for organ, cello, and contrabass. The study is based on London and Prague sources, the author's experience with preparing the work's modern-era premiere, and also his critical edition of the mass, which had not been published previously in this form.

Josef Suk is one of the composers for whom the collection at the Czech Museum of Music is continuing to expand. My study titled *A Commemorative Album with the Correspondence of Josef Suk* is an analysis of one of the new acquisitions. The last study in this issue takes us farther back into history. Dagmar Štefancová has long been collaborating on the scientific cataloguing of fragments from the National Museum Library, where part of an organ tablature from the early seventeenth century has been newly discovered; after reassembling the manuscript, she has also successfully identified most of the compositions. At the conclusion of the issue, we have included information about exhibitions held at the Bedřich Smetana Museum and the Antonín Dvořák Museum from 2009 to 2017.

And now I would mention as a reminder that you can also read the journal *Musicalia* online on the website of the National Museum at <http://www.nm.cz/publikace/publikace-detail.php?id=16>, and beginning with last year's issue, there is now an English version available on the website of the company De Gruyter at <https://www.degruyter.com/view/j/muscz>. We are, however, confident that you will still appreciate the printed version of the journal, which we continue preparing for you.

JANA VOJTĚŠKOVÁ,
Editor-in-chief